

Diagnostika chorob a rostlinolékařské poradenství při pěstování zeleniny V roce 2024

RNDr. Jana Volková

Doc. Ing. Jan Kazda, CSc.

Ing. Martina Stejskalová, Ph.D.

Doc. Ing. Miroslav Jursík, Ph.D.

Prof. Ing. Pavel Ryšánek, CSc.

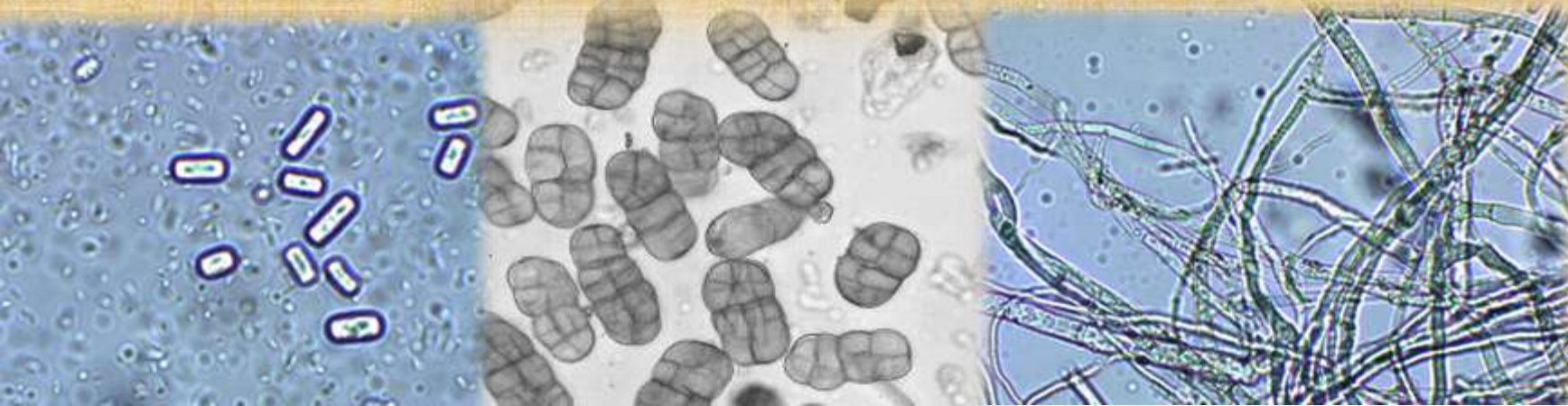
Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

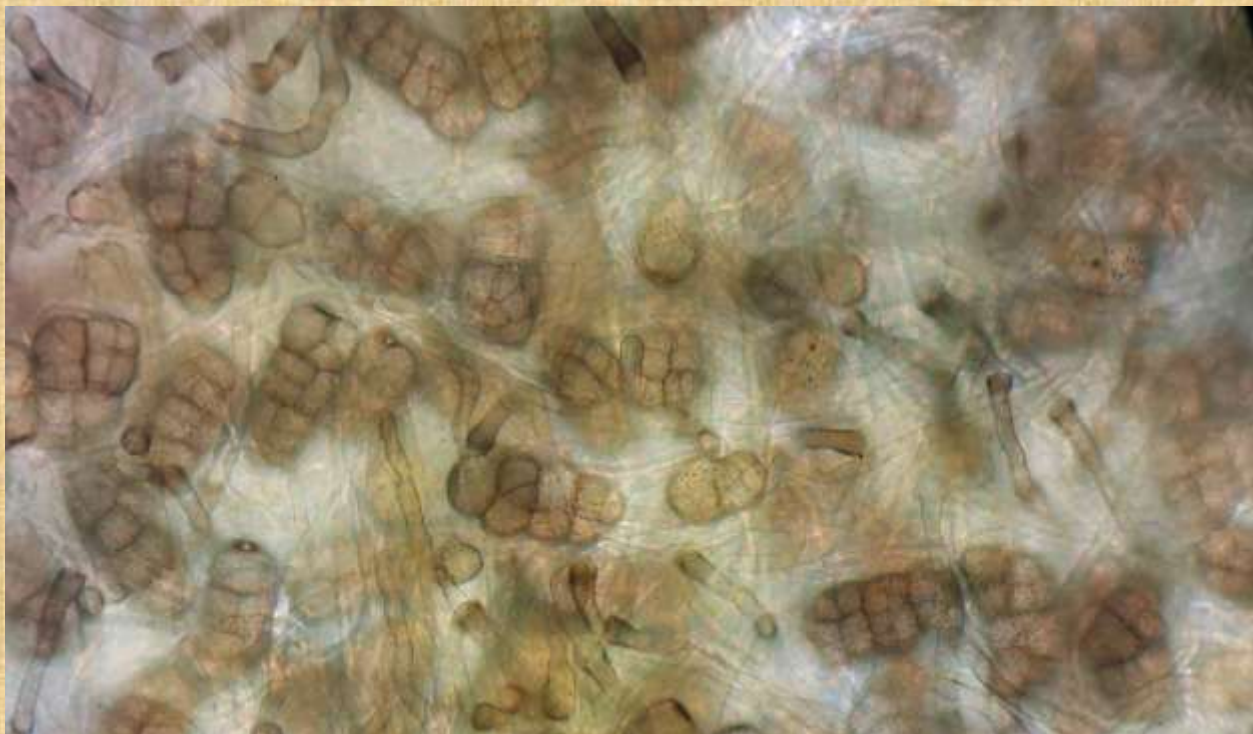

Hlavní cíle

- ➔ Rozlišení chorob s podobnými příznaky na jedné plodině
- ➔ Určení méně obvyklých chorob
- ➔ Nedostatky ve výživě
- ➔ Fytotoxicita herbicidů a jejich reziduí
- ➔ Náhrada za neregistrované pesticidy
- ➔ Zavedení biologické ochrany proti původcům houbových chorob

Rozlišení chorob s podobnými příznaky na jedné plodině

Stemphylium

Peronospora destructor

Správná diagnostika chorob je nutná pro zvolení účinné a ekonomické ochrany

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

CZU v Praze

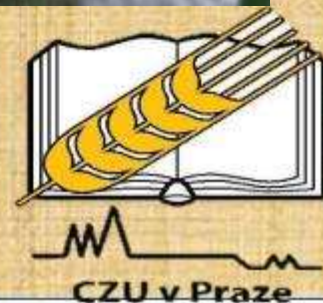

Účinek aplikace registrovaných látek byl krátkodobý nebo vůbec žádný. V mnoha případech se po aplikaci fungicidů při mikroskopickém pozorování vývoj patogena vůbec nezastavil.

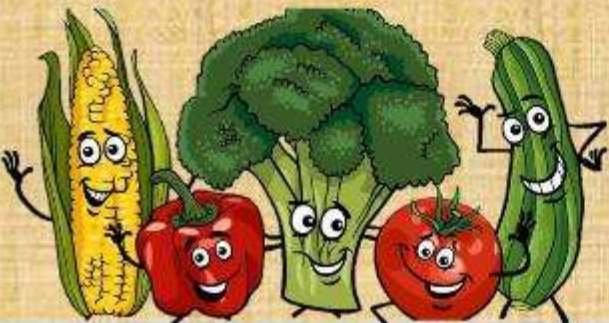
Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

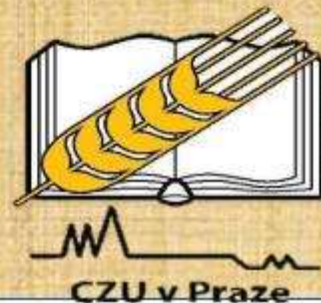
Vybíhání do květu – ozimá cibule

- Způsobeno nezvyklým průběhem jarního počasí
- Odrůdová záležitost
- Letošní ztráty až 90 %

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

Bílá hniloba česnekovitých

Původce *Sclerotium cepivorum*

Nejzávažnější choroba cibule, která se postupně šíří na pozemky pěstitelů.

Hostitelem jsou všechny druhy cibulovin.

Choroba se šíří velmi rychle, vytváří rozsáhlá ohniska.

Na napadených rostlinách se vytváří velké množství černých mikrosclerocií, které vydrží na pozemku až 15 let.

Ochrana fungicidy není možná

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Mar

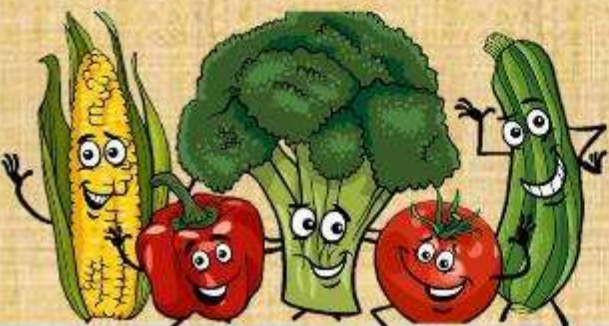
Bakteriální infekce cibule

Na mnoha pozemcích se letos objevily příznaky bakteriální infekce cibule.

Příznaky: konce listů zasychají a nekrotické pletivo se projevuje v pruzích k bázi listu. Listy nemají černé konce, nevyskytuje se žádné houbové mycelium nebo plodničky hub.

PŘED aplikací

PO aplikaci BASKUS

...ová, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

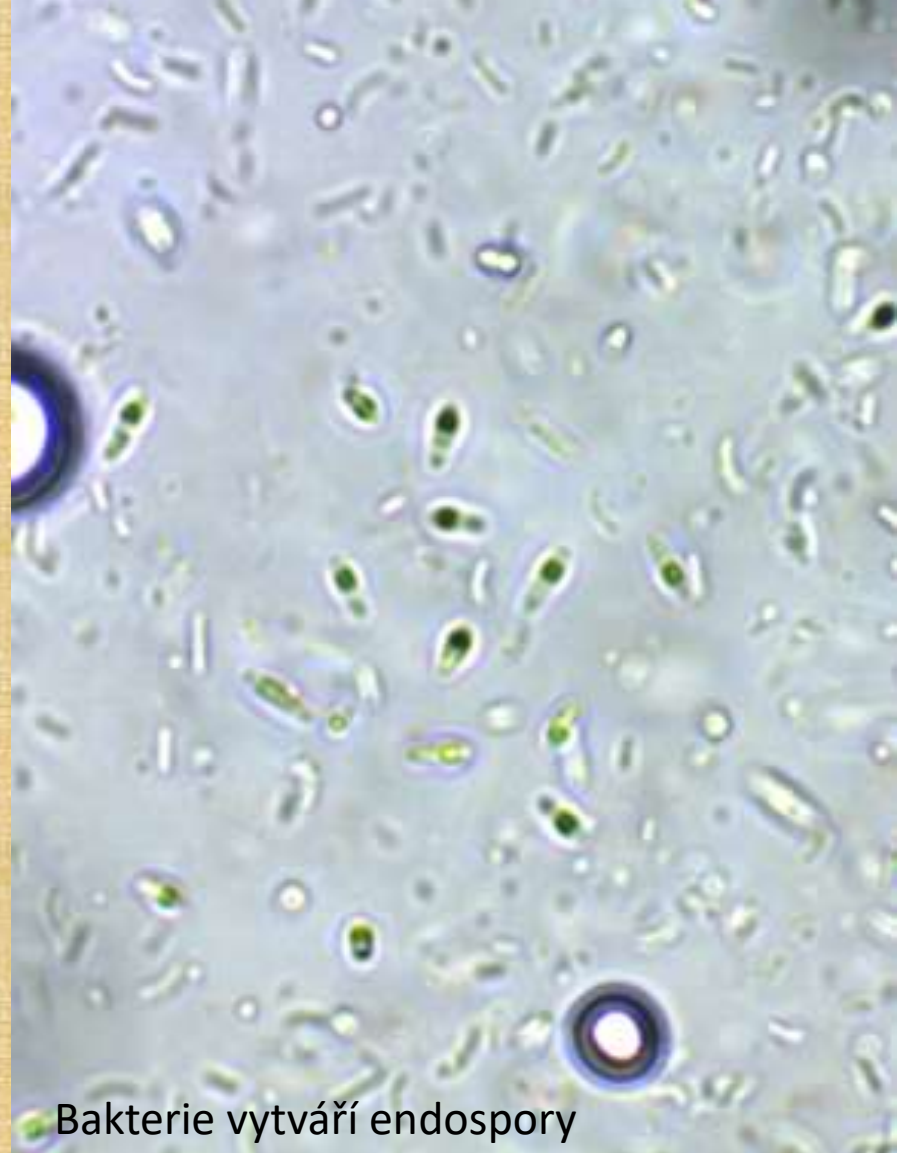
Výskyt bakterióz

- Silný výskyt bakterióz v letošním roce
- Hlavním důvodem byly vydatné srážky
- Nejvýznamnější výskyt bakterióz na petrželi, celeru, bramborách, zelí

- Velmi mokrý konec sezóny
- bakteriální léze na hlízách
- složité dobývání brambor
- Zaorání mnoha ha

Rozdíl v odrůdách

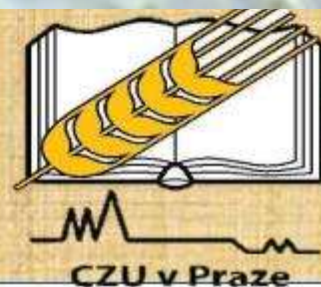

Bakterie vytváří endospory

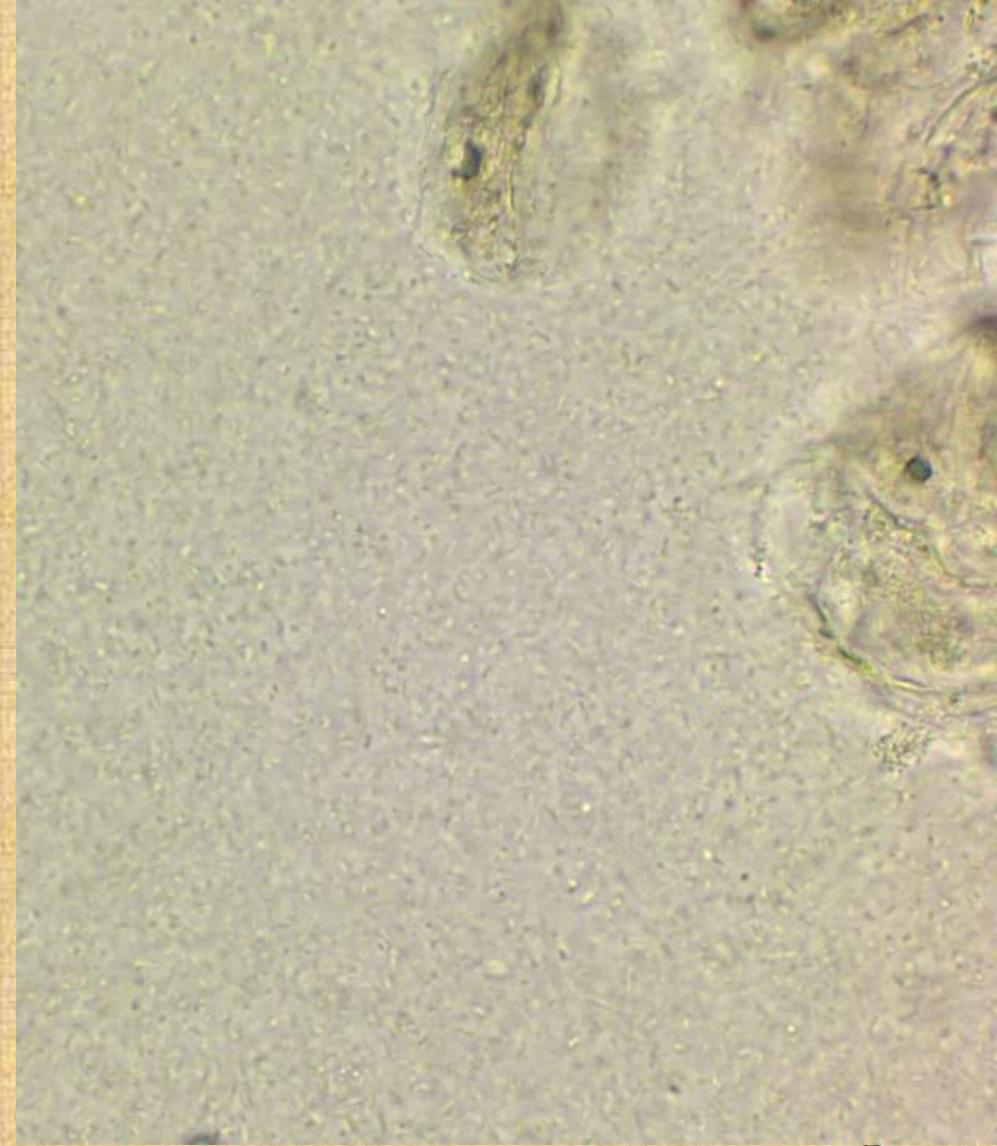

Patologický tým

azda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

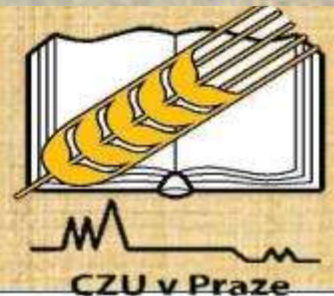
- Velmi mokrý konec sezony
- petržel je snadno napadaná bakteriemi od místa poškození
- Zaorání mnoha ha

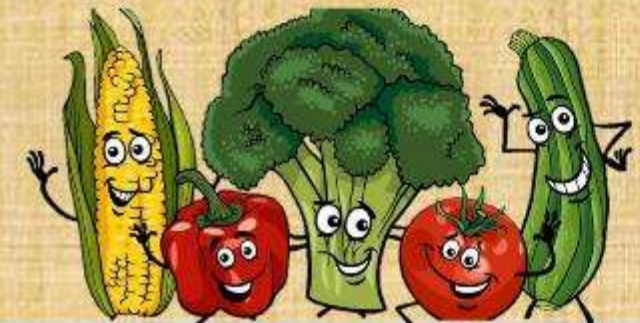
Mikroskop potvrzuje bakterie

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

CZU v Praze

Poškozený porost bakteriózami - doporučujeme přípravek
Baskus - Prověřeno v praxi!

Obsahuje laktobacily – žádné omezení pro kvašení zelí

Aplikace možná – při sázení, při stresových podmínkách
pro rostlinu (první projevy), i do vzrostlého porostu (měsíc
před sklizní)

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

- Velmi mokrý konec sezony
- melouny napadené Pythium

Doporučení: používat plachty, aby se zamezil styk plodů s půdou

Sporangia houby Pythium

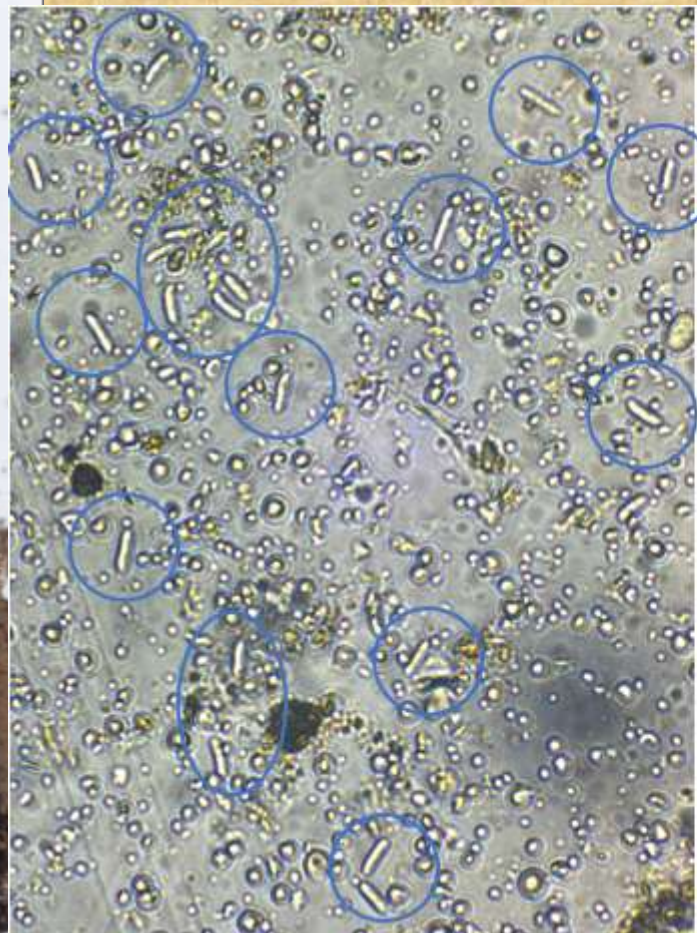
Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

- Stále narůstá výskyt kořenových chorob

Padání klíčnicích rostlin
- petržilka

Fusarium - mikrokonidie

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

- Stále narůstá riziko kořenových chorob
- Při mytí se šíří skládková choroba mrkve
- Houba *Thielaviopsis basicola* upřednostňuje **zásadité** pozemky a na kyselých půdách se nevyskytuje.
- Při mytí mrkví doporučujeme vodní lázeň **okyselovat** například kyselinou citronovou

Thielaviopsis basicola

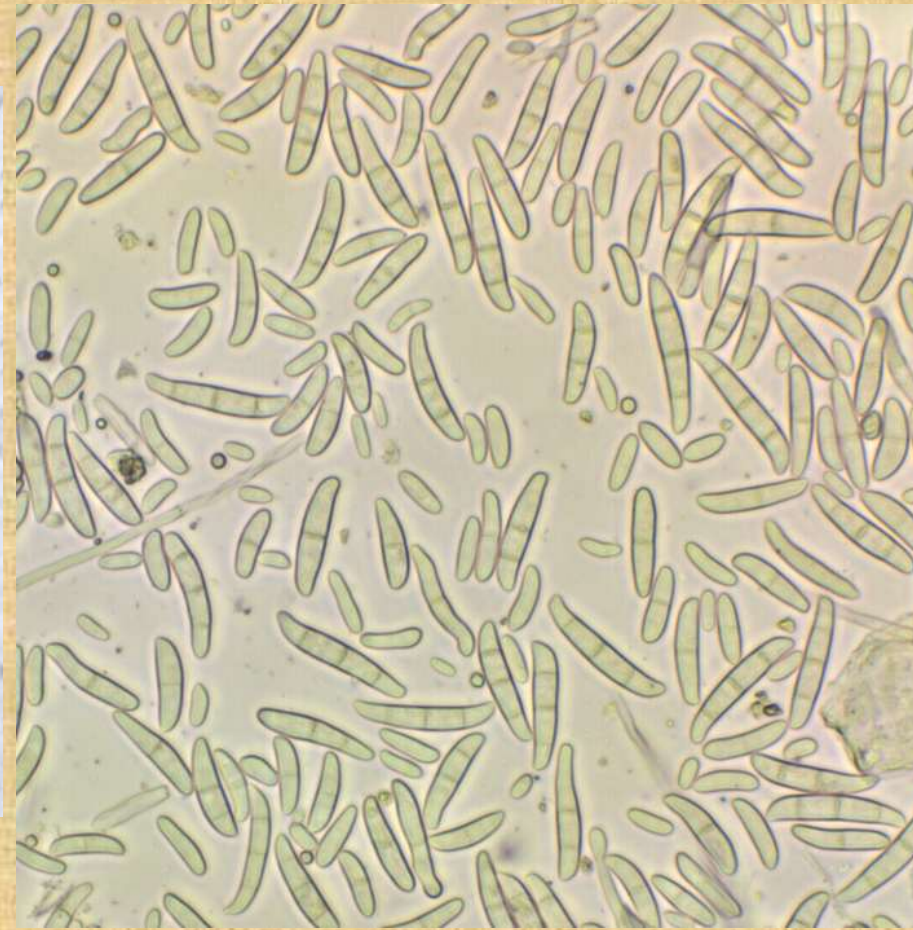

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

- Letos se objevilo významné fusariové hnití krčku i Fusaria od kořene obrovské ztráty v cibuli

Fytopatologický tým

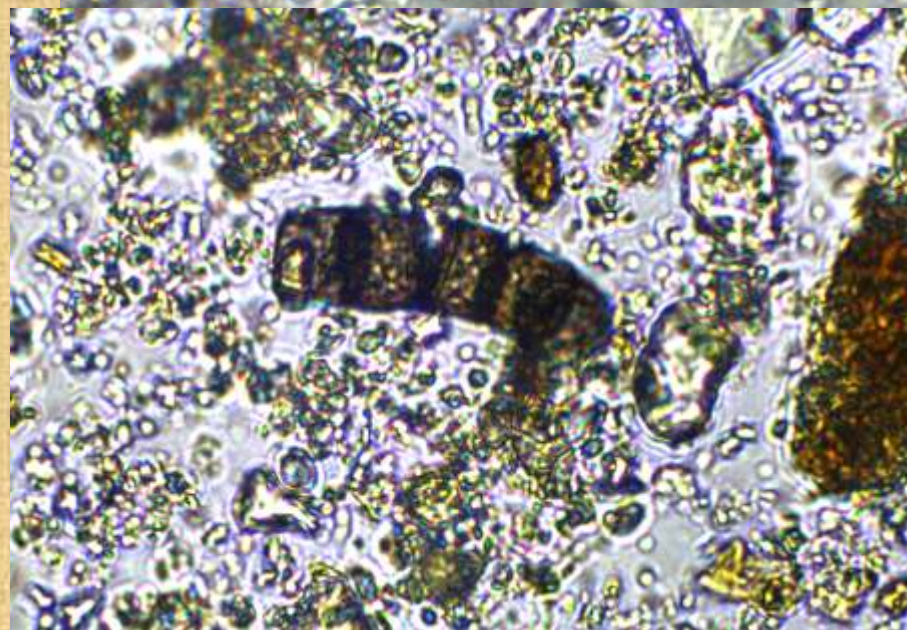
Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

- Hrášek – stál ve vodě několik týdnů – černání kořenů

Fusarium

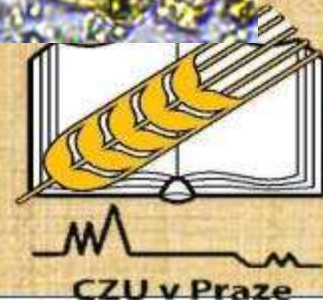

Alternaria, Thielaviopsis

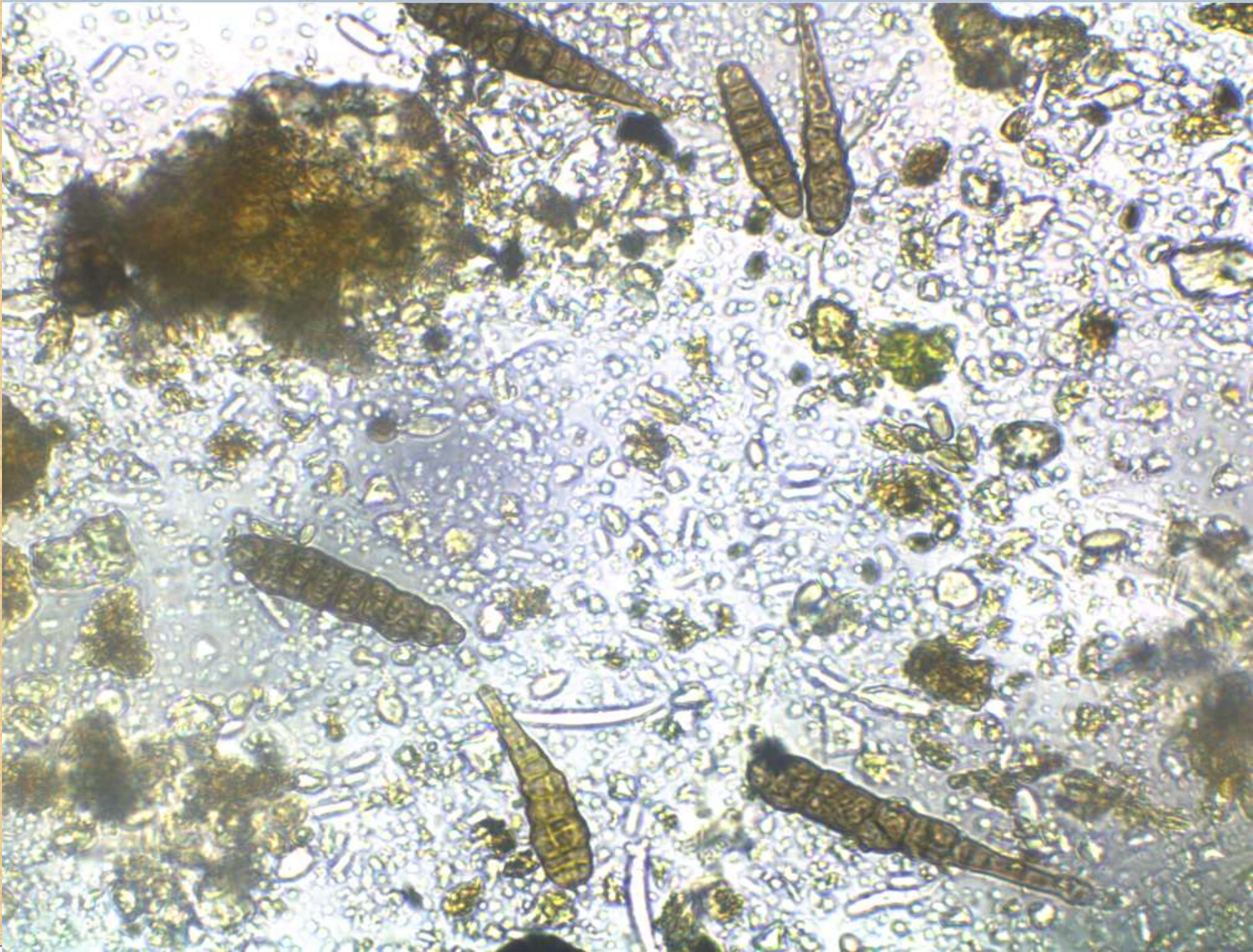

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

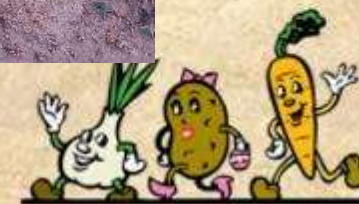
- Symbolické patogenní houby doprovázející celou sezonu 2025
- **Alternaria a Fusaria na kořenech**

- Letos se výrazně vyskytla i **rzivost česnekovitých**
- Nejde do cibule ale snižuje asimilační plochu
- Napadá česnek, pór i pažitku
- Ošetření Ortiva, Askon

Fytopatologický tým – Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová

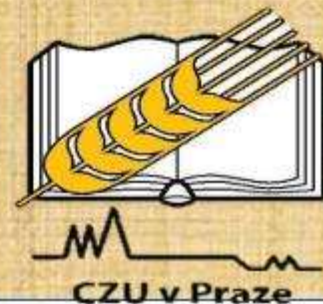

Vyhodnocení vlivu biologických přípravků na zvýšení výnosu kvěťáku

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

Josef Šťastný, Straky (Milovice)

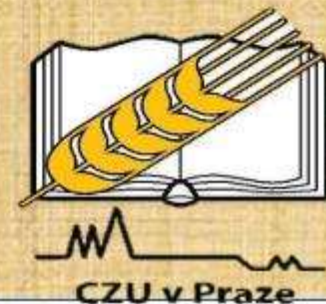
Odrůda Almagro

Výsadba 11. července
aplikace 6. srpna
sklizeň kvěťáku 8. října

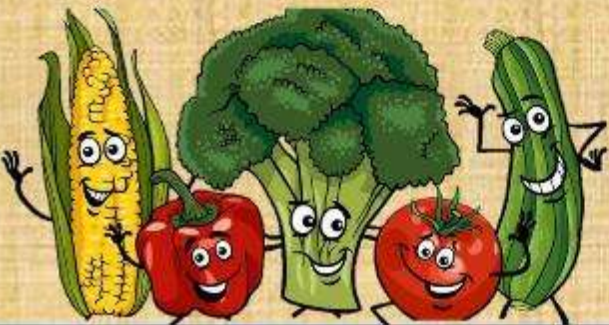
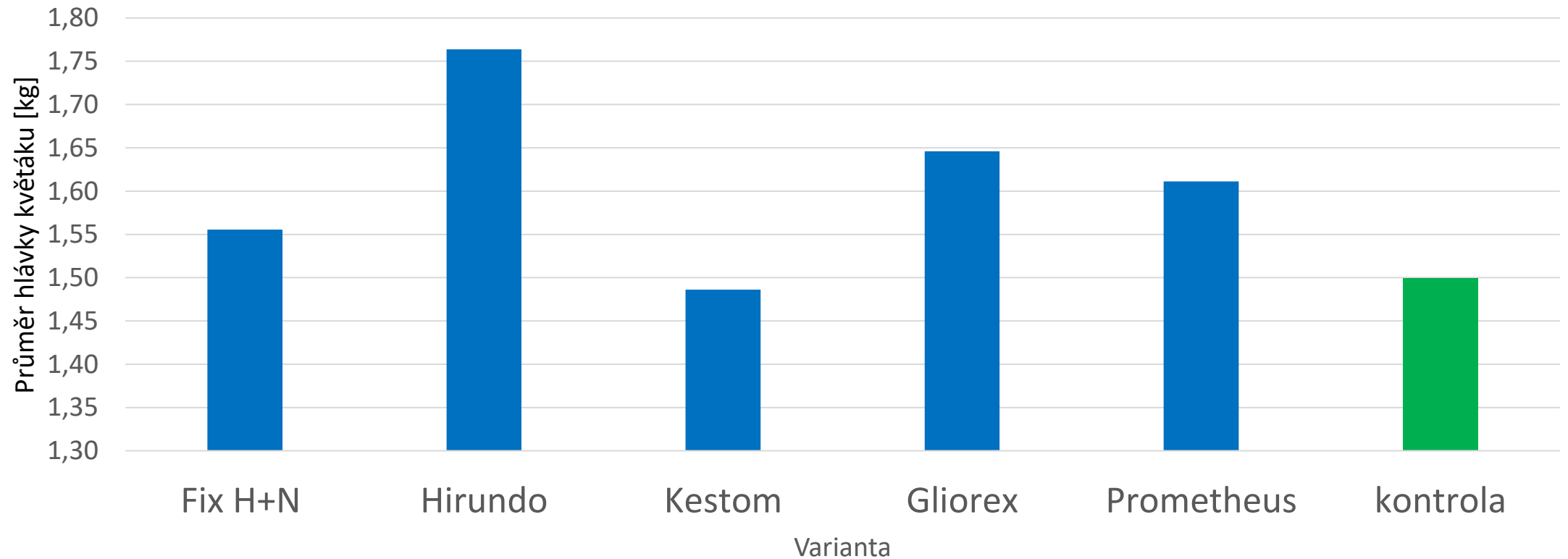
Varianta	Dávka - postřik
Hirundo	2 l/ ha
Kestom	2 kg/ ha
Prometheus	2 l/ ha
Gliorex	2 kg/ ha
Fix H+N	1 l/ha + 1 l/ha
kontrola	-----

Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

Průměr hlávky kvěťáku [kg]

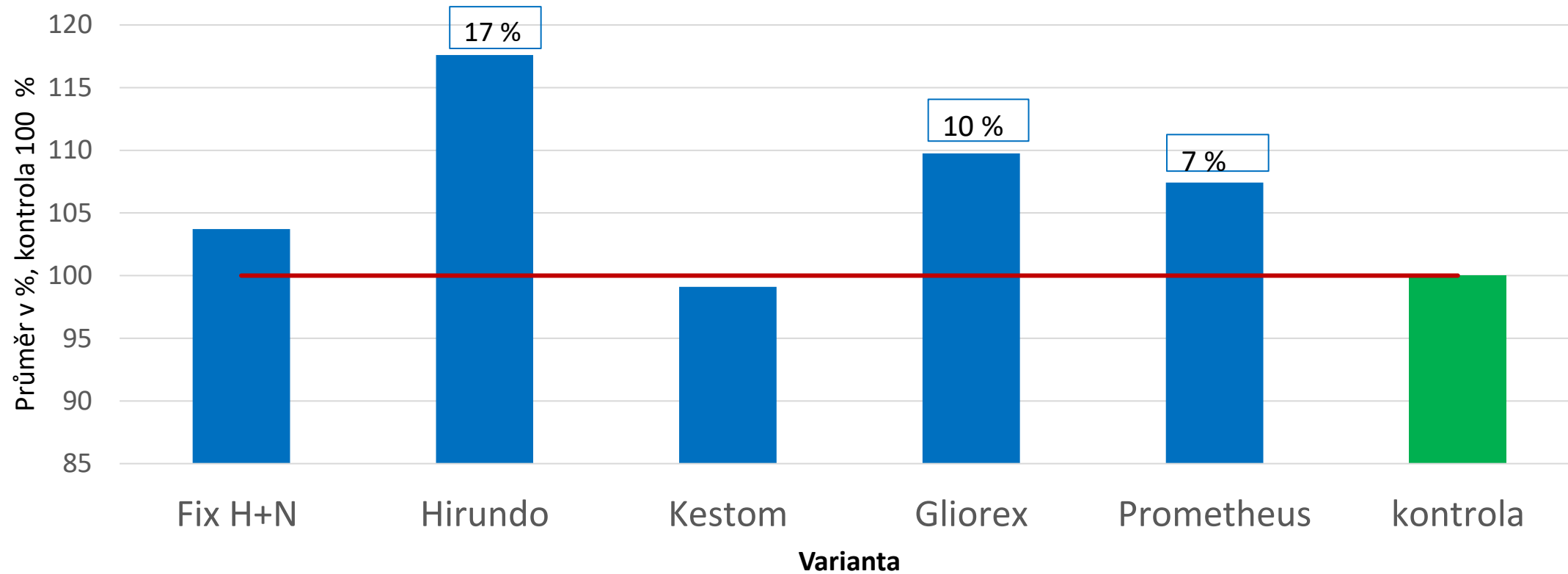

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

Průměr v %, kontrola 100 %

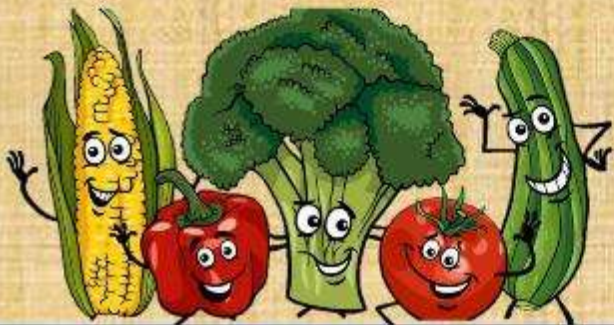
Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

Zdroj fotografií pokusu: J. Šťastný

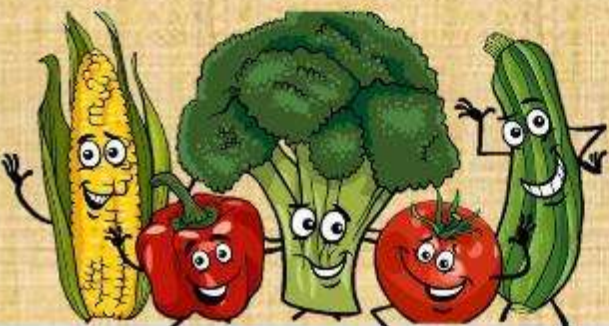

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

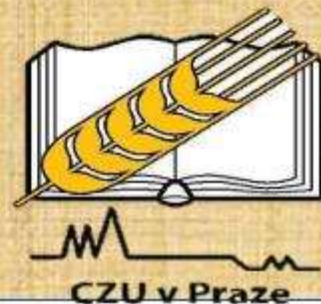

Projevy viróz

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

- **WMV Watermelon mosaic virus (virus mozaiky vodního melounu)**

Přenos neperzistentním způsobem mšicemi, mechanicky a není přenosný semeny.

- **ZYMV Zucchini yellow mosaic virus (virus žluté mozaiky cukety)**

Vyvolává silnou mozaiku, žloutnutí, deformace listů a tvorbu puchýřků na listech, boulovitost plodů a celkovou zakrslost rostlin.

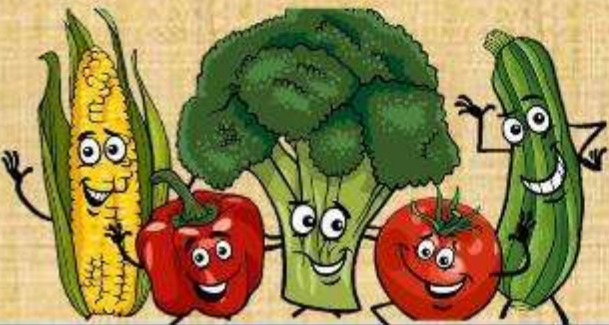
Přenos mšicemi, mechanicky ale semeny nebyl prokázán.

Zdroj: KOR, ČZU

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina

	WMV	ZYMV
Senzace		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
Ladoga		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
Halloween		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		
32		

Ochrana proti šíření

- V případě zjištění mšic na porostu nebo při signalizaci letu **mšic** těchto druhů *Aphis citricola*, *Aphis craccivora*, *Aphis gossypii*, *Aulacorthum solani*, *Macrosiphum euphorbiae*, *Myzus persicae* pracovníky ÚKZÚZ (Aphid bulletin) ošetřit **insekticidy**.
- Při sklizni dávat přednost **trhání plodů** před řezáním.

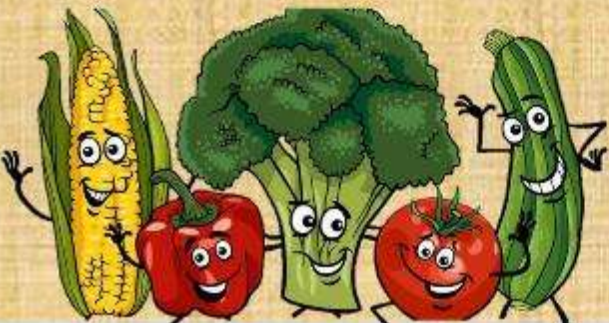

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

CZU v Praze

Diagnostika chorob a rostlinolékařské poradenství při pěstování zeleniny 2024

Kontakty – diagnostikachorob@seznam.cz

Jana Volková

+ 420 775 129 876

Jan Kazda

+ 420 603 257 369

Martina Stejskalová

+ 420 777 177 821

Jsme připraveni Vám ZDARMA pomoci

Fytopatologický tým

Jan Kazda, Jana Volková, Martina Stejskalová, Miroslav Jursík

